

F.(s) verwerpt de voorgestelde hervorming van het kunstenaarsstatuut

9 juni 2022

Wij wijzen de voorgestelde hervorming van het sociaal statuut van werknemers in de kunst- en cultuursector af. Wij brengen in herinnering dat de sector zwaar getroffen is door de crisis en dat de sluitingen gevolgen hebben gehad die nog jaren zullen doorwerken. In deze specifieke context benadrukken wij het belang van de uitvoering van de resolutie van het Europees Parlement van 20-10-2021, namelijk om "kunstenaars en andere beroepsbeoefenaren in de culturele sector daadwerkelijk volledige toegang tot sociale bescherming te garanderen, ongeacht hun beroepsstatus, met inbegrip van toegang tot werkloosheidsuitkeringen, gezondheidszorg en pensioenen".

WITA

Wij hekelen de manier waarop de kabinetten het "overleg met de sector en de sociale partners" bij WITA hebben georganiseerd. De samenstelling rond de gesprekstafel was op zijn zachtst gezegd vreemd: geen vakbonden, bepaalde federaties wel maar andere niet, sommige Sociaal Bureau voor Kunstenaars - SBK's wel maar andere niet, bepaalde auteursrechtenverenigingen wel maar andere niet, sommige deskundigen wel maar andere niet. Dat allemaal door kabinetsleden die ons een voorgekauwd voorstel willen laten ondertekenen.

Het digitale platform dat was opgezet om bezwaren van werknemers te verzamelen, werkte niet en was moeilijk te gebruiken. Er werden slechts 128 voorstellen verzameld, een mislukking wat het sectoraal overleg¹ betreft. Deze voorstellen zijn door de deskundigen van de WITA-groep nooit naar behoren geanalyseerd of bestudeerd. De WITA-leden zijn naar het platform gegaan, noteerden de berichten die met hun eigen argumenten strookten en dat was het. Als het om democratische participatie gaat, kan en moet het beter!

Wij waren al tegen de voorstellen in de WITA-nota², wat wij vreesden is nog erger in de ontwerp-hervorming.

Werkloosheid

Wij wijzen de logica van een dubbele voorwaarde voor de toegang tot en het behoud van de sociale bescherming af (het verkrijgen van het attest EN het bewijs van een bepaald aantal bezoldigingsdagen om een werkloosheidsuitkering te krijgen).

Wij wijzen dit hervormingsproject af dat vooral vrouwen uitsluit: zij hebben minder toegang tot betaalde banen, hun werk wordt minder gesubsidieerd, zij zijn publiek minder zichtbaar, zij hebben minder toegang tot managementfuncties, zij worden daarentegen vaker gedegradeerd tot assistenttaken.

1 Dit is veel minder dan de enquête die we in november 2020 (Meestal in Brussel en Wallonië) https://f-s.collectifs.net/wp-content/uploads/2021/02/Questionnaire-statut-2020_compressed1.pdf

2 Kritische analyse van de WITA-nota, in het Frans, sorry :-/ <https://f-s.collectifs.net/wp-content/uploads/2021/06/Le-projet-de-reforme-du-statut-pour-les-nul-le-s.pdf>

Wij wijzen af dat de aanscherping van de niet-segregatievernieuwing de armste werknemers in grotere onzekerheid brengt en hen er uiteindelijk toe dwingt hun beroepsloopbaan op te geven.

In geval van niet-verlenging wijzen wij de terugkeer naar de derde termijn af. Voor samenwonenden, een situatie die vooral vrouwen betreft, bedraagt de dagvergoeding 24,88 euro, oftewel 646,88 euro per maand. Diezelfde forfaitaire toelage bedraagt 47,93 euro per dag voor alleenstaanden, een schrijnende ongelijkheid.

Wij wijzen de verschuiving van de huidige symbolische 3-prestaties verlenging naar een op salaris gebaseerde verlenging af. Kunst is geen handelswaar. Wij weigeren om elke 3 jaar een aanzienlijk BRUTO bedrag te certificeren, om nog maar te zwijgen van het feit dat dit bedrag meerdere malen per jaar kan worden geïndexeerd, terwijl noch de salarissen noch subsidies ooit worden verhoogd.

Wij wijzen dit valse geschenk voor zwangere kunstenaars af, dat erin bestaat dat bij een verlenging het equivalent van 39 in plaats van de voorziene 78 dagen aan contracten wordt gehanteerd, terwijl momenteel elke werknemer 3 optredens per jaar moet kunnen voorleggen om diezelfde verlenging te verkrijgen.

Wij wijzen het verdwijnen van het toepassen van de arbeidsdagen bij de opnemen van een sociale bescherming af. Dit zal vooral vrouwen treffen die hun moederschapsverlofdagen niet langer zullen kunnen gebruiken om sociale rechten te verwerven.

Wij wijzen de veralgemening van de omrekeningsregel en de niet-schadevergoedingsdagen tot alle soorten contracten af. Wij zien dit als een aanval op de looptijd van het contract, die zal leiden tot een verslechtering van onze toch al moeilijke arbeidsomstandigheden. Deze twee maatregelen samen zullen pogingen tot loononderhandelingen ondoeltreffend maken, aangezien een comfortabeler dagloon zal leiden tot verliezen voor de werknemer.

Commissie

Wij wijzen de oprichting van een commissie af die de volledige bevoegdheid zou hebben om te beslissen over de "artistieke noodzaak" van onze beroepspraktijk door middel van het verstrekken van certificaten.

Wij wijzen het af ons elke 5 jaar aan een controle te moeten onderwerpen en de permanente dreiging dat het attest wordt ingetrokken indien wij niet langer aan de vereiste voorwaarden voldoen.

Wij vrezen dat, indien het certificaat niet wordt verstrekt, de mogelijkheden van intern beroep bij de Commissie of bij de Arbeidsrechtbank vrijwel zinloos zullen zijn.

Wij wijzen de in de praktijk onmogelijkheid voor beroepsbeoefenaren uit de sector om hun opdracht bij de Commissie naar behoren te kunnen vervullen af, wetende wat deze opdracht aan tijd en andere investeringen zal vergen.

Wij wijzen af dat vrijwilligers alleen een vergoeding zullen krijgen en geen behoorlijk salaris, want het handelt zich om een BAAN.

Wij vrezen dat alleen vertegenwoordigers van onder contract zijnde kunstfederaties in de Commissie zullen kunnen zetelen (die federaties die het zich kunnen veroorloven en die federale goedkeuring zullen hebben gekregen, hetgeen nu niet het geval is).

Wij wijzen het onderscheid af dat wordt gemaakt tussen hoofd-, bij-, peri- en para-artistieke activiteiten. Dit onderscheid houdt geen rekening met de realiteit van ons werk en ons werkterrein.

Wij wijzen af dat bepaalde functies van meet af aan van het attest worden uitgesloten. Het betreft daarbij een groot aantal specifiek technische en ondersteunende beroepen. Wij herinneren u eraan dat de zogenaamde "ondersteunende" beroepen hoofdzakelijk door vrouwen worden uitgeoefend en de onregelmatige loonsvoorwaarden van alle werknemers in de sector gemeen hebben.

Wij wijzen de omvang van de dossiers die wij zullen moeten indienen en de bijkomende onzichtbare administratieve werklast af die wij naast ons artistiek en technisch werk zullen moeten dragen. De wet bepaalt dat dossiers die geen bruto inkomen van 65.400€ in de afgelopen 5 jaar kunnen rechtvaardigen, een bewijs van een zoektocht naar werk "in de kunsten" zullen moeten bevatten, terwijl de politiek had beloofd dat het actief moeten zoeken naar werk zou verdwijnen. Wij wijzen af dat de toekomstige commissie de controletaken van actiris/forem/VDAB krijgt.

Wij wijzen het af "bewijs" te moeten leveren van onzichtbaar werk, dat is tegenstrijdig.

Wij weigeren om deze dossiers te moeten opbouwen in de uitsluitende taal van de administratie. Het betekent het buitenspel zetten van mensen die deze codes en veeleisende vaardigheden, waarvoor geen opleiding zal zijn georganiseerd, niet beheersen.

Wij verwerpen de eis dat eerste aanvragers een bewijs van inkomen, financiële argumenten, een bedrijfsplan of een "realistisch" carrièreplan moeten overleggen.

Wij verwerpen de herhaling van de term "misbruik" in de teksten (19 keer!), dit vermoeden van schuld en deze ongegronde en beledigende verdenking van onze beroepsgroepen. Wij verwerpen de mogelijkheid van "het melden van misbruik". Wij vrezen dat dit zou kunnen leiden tot het aan de kaak stellen van individuen in een hyperconcurrerende sector.

Wij weigeren massale controles, terwijl wij nu al vrezen voor de geestelijke gezondheid van de werknemers, voor het gevaar van burn-out, terwijl de kosten daarvan voor de sociale zekerheid veel hoger zijn dan die van de algemene werkloosheid.

Wij verwerpen de verplichting om "onze socialezekerheidsgegevens" tussen de verschillende administraties te laten circuleren. Dit zal het toezicht waarvan de werknemers reeds het slachtoffer zijn, versterken.

Wij weigeren ons te onderwerpen aan de verschillende controles van de staat, wiens inspanningen om belastingontduiking te bestrijden twijfelachtig zijn en die belastingoptimaliseringspraktijken bevordert, waardoor de staatskas elk jaar miljarden euro's misloopt.

Wij weigeren dat de dematerialisatie van de overheidsdiensten de werknemers die het slachtoffer zijn van de digitale kloof niet nog onzekerder maakt door hun de toegang tot betrouwbare en

kwaliteitsvolle informatie te bemoeilijken; dit betreft ons allen en in het bijzonder ouderen of gehandicapten, enz.

Wij wijzen dit hervormingsproject af, omdat het een uitsluitende, negatieve, discriminerende en niet-inclusieve sociale impact heeft.

WIJ VRAGEN

Wij eisen de zuivere en eenvoudige intrekking van dit hervormingsproject.

We moeten opnieuw beginnen op een andere basis. Wij vragen om tijd om werkelijk inclusieve debatten te voeren. Wij willen dat er echt raadplegingen plaatsvindt, waarbij zowel de vakbonden als de federaties die er niet bij waren, worden betrokken, dat openstaat voor andere deskundigen, dat een belangrijke plaats wordt ingeruimd voor de meest precare mensen (die vaak ver van de vakbonden en de officiële federaties verwijderd zijn) met onafhankelijke bemiddelaars/facilitators (bijvoorbeeld magistraten).

Wij vragen om te werken aan vernieuwende en ambitieuze scenario's in het idee van een echte statuut.

Wij vragen dat de beoogde scenario's niet bij voorbaat de mogelijkheid uitsluiten om deze sociale bescherming uit te breiden tot alle kortstondige, intermitterende banen (zoals was bepaald in de werkloosheidswet vóór de hervorming van 2013).

Wij eisen dat cultuur op grote schaal wordt geherfinancierd om alle werknemers in de kunstsector waardige loonvoorwaarden te kunnen bieden.

Wij eisen de toepassing van een automatisch blanco jaar voor elke zwangerschap.

Wij eisen een gemakkelijkere toegang voor nieuwkomers. Het enige goede aan dit hervormingsproject is de toegang met bewijs van het equivalent van 156 dagen over 24 maanden.

Op zijn minst eisen wij dat de huidige voorwaarden voor vernieuwing gehandhaafd blijven op 3 jaarlijkse uitvoeringen.

Ons is verteld "eens een artiest, altijd een artiest". Er werd ons "administratieve vereenvoudiging" beloofd. Het minimum aan gezond verstand zou een attest voor het leven zijn geweest, maar aangezien niet naar dit voorstel is geluisterd, verzoeken wij het attest in zijn geheel af te schaffen.

Wij wensen hier te benadrukken dat de kosten voor de samenleving hoger zijn wanneer werknemers worden vrijgesteld van werk in termen van volksgezondheid, geestelijke gezondheid, slechte huisvesting, slechte voeding, enz. dan wanneer er een sociale bescherming komt die mensen in staat stelt een waardig leven te leiden.

Dank u voor uw aandacht.

Het collectief F.(s) <https://f-s.collectifs.net/>

(F.(s) heeft zich aangesloten bij de in mei jongstleden opgerichte beweging Culture en Lutte die de intrekking eist van het hervormingsproject <https://culturenlutte.wordpress.com> met ATPS, CCTA, METAL, FGTB ABVV (SETCa- BBTk en CGSP-ACOD) en CSC-Culture)